

POSTANOWIENIE

19 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 19 grudnia 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa F. spółki komandytowo-akcyjnej w D.
przeciwko M. G.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej F. spółki komandytowo-akcyjnej w D.
od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z 13 września 2022 r., XI Ga 466/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje i poleca wypłacić adw. A. S.-G. przez Skarb Państwa – Sąd Okręgowy we Wrocławiu kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych, w tym VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.**

UZASADNIENIE

Powódka F. S.K.A. z siedzibą w D. wywiodła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 13 września 2022 r., wydanego w sprawie przeciwko M. G. o zapłatę.

Skarżąca uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, dotyczącego intertemporalnego zakresu zastosowania art. 278¹ k.p.c. Wskazała też na potrzebę zmiany dotychczasowego sposobu wykładni art. 299 § 2 k.s.h. w taki sposób, aby

ograniczała ona przesłankę egzoneracyjną w postaci braku szkody wierzyciela tylko do takich członków zarządu, którzy przyjęli funkcję, kiedy określona wierzytelność już istniała. Zdaniem skarżącej należy odróżnić sytuację osoby zasiadającej w zarządzie spółki przez dłuższy czas, nierzadko „od zawsze” i kształtującą swoimi decyzjami politykę prowadzenia spraw spółki od położenia osoby powołanej do zarządu w określonej, późniejszej chwili.

Natomiast oczywistą zasadność składanej skargi powódka powiązała z błędnym sposobem księgowania dłużnej spółki, który został wykazany już po wydaniu przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej orzeczenia o braku przesłanek do ogłoszenia upadłości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne zagadnienie prawne należy zatem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego,

a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Natomiast zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia wskazanego przepisu prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11).

Skarżąca nie uczyniła zadość tym wymaganiom. Nie wykazała, w jaki sposób przedstawione zagadnienie prawne mogłoby wpłynąć na wynik sprawy, skoro w obowiązującym w prawie polskim modelu apelacji pełnej, do podstawowych zadań sądu II instancji należy powtórne zbadanie okoliczności faktycznych sprawy, w razie potrzeby przeprowadzenie nowych dowodów i uzupełnienie postępowania dowodowego (art. 382 k.p.c.), zaś przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji jest możliwe jedynie w przypadkach nierozpoznania istoty sprawy lub nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego w całości (art. 386 § 4 k.p.c.). Bezpośredni wpływ przedstawianego problemu prawnego na ostateczne rozstrzygnięcie sprawy jest zaś elementem niezbędnym, by uznać, że zagadnienie ma charakter istotny.

Z kolei rozważania dotyczące rozszerzenia zakresu odpowiedzialności członka zarządu, który sprawuje tę funkcję przez dłuższy czas nie tylko nie znajduje oparcia w literze prawa (mogłyby co najwyżej opisywać postulaty *de lege ferenda*), ale przede wszystkim w stanie faktycznym niniejszej sprawy. Ustalono w niej bowiem, że w rozważanej dacie w ogóle nie zachodziły przesłanki wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości spółki. Nie ziściła się zatem podstawowa przesłanka zastosowania art. 299 k.s.h. W takim stanie rzeczy jakiegokolwiek rozważania dotyczące zakresu odpowiedzialności ponoszonej na podstawie tego

przepisu mają charakter wyłącznie hipotetyczny, niepowiązany z faktyczną podstawą orzekania w sprawie.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu rozstrzygnął zaś na podstawie § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

AD

[a!]